

GANIĆ (585) *vb impf*

W inf gan- (120), gån- (2); gan-: gån- *KwiatKsiąż* (1 : 1), *SkarJedn* (1 : 1), \diamond *W formach imp a pochyłone*. \diamond *W pozostałych formach* gan- (441), gån- (8); gån- *KwiatKsiąż* (1); gan-: gån- *KrowObr* (13 : 2), *BibRadz* (12 : 1), *Prot* (7 : 1), *WujJud* (15 : 1), *BudBib* (4 : 1), *CzechRozm* (28 : 1).

inf ganić (122). \diamond *praes 1 sg* ganię (55) [w tym: -e (5)]. \diamond *2 sg* ganisz (15). \diamond *3 sg* gani (113). \diamond *1 pl* ganimy (27), gani(e)my (5), ganim (3), ganiém (3); -imy *Mącz WujJudConf* (20), *WierKróc*, *CzechRozm* (2); -im *SeklKat*, *SkarJedn*, *SkarKaz*; -ém *GliczKsiąż*, *Oczko* (2); -imy : -(e)my *KrowObr* (2 : 4), *RejZwierc* (1 : 1): ~ -ém (2), -(e)m (1). \diamond *2 pl* ganicie (5). \diamond *3 pl* ganią (76) [w tym: -am (1)]. \diamond *praet 1 sg m* ganił(e)m, -m ganił (2). \diamond *2 sg m* -ś ganił (1). *f* -(e)ś ganiła (1). \diamond *3 sg m* ganił (38), gani(e)ł (1) *Diar*. \diamond *3 pl m pers* ganili (29). \diamond *fut 1 sg m* ganić będę (1). \diamond *2 sg m* ganić będziesz (1). \diamond *3 sg m* będzie ganił (1) *ModrzBaz*, ganić będzie (1) *GórnDworz*, *n* ganić będzie (1). \diamond *3 pl m pers* ganić będą (3) *OrzRozm*, *ModrzBaz*, *ReszPrz*, będą ganić (1) *KrowObr*. \diamond *imp 2 sg* gån (13). \diamond *3 sg* niech gani (4). \diamond *1 pl* gånmy (2). \diamond *2 pl* gånacie (2). \diamond *3 pl* niechże ganią (1). \diamond *con 1 sg m* bych ganił (3), bym ganił (2); bych *NiemObr*, *PaprUp*; bym *OrzQuin*; bych: bym *BudBib* (1 : 1). *f* bych ganiła (2), bym ganiła (4); bych *RejJóz*; bych : bym *RejKup* (1 : 1). \diamond *2 sg m* byś ganił (2). \diamond *3 sg m* by ganił (3). \diamond *1 pl subst* byśmy ganiły (1). \diamond *2 pl m pers* byście ganili (1). \diamond *3 pl m pers* by ganili (7). \diamond *impers praet* gani(o)no (1). \diamond *part praes act* ganiąc (33), ganiąc (1), ganiący (1) *SarnUzn*; -ąc : -ąc *CzechEp* (8 : 1).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI – XVII w.*

1. Krytykować, oceniać negatywnie, nie pochwalać, mieć za złe; wytykać błędy, potępiać, winić, obciążać odpowiedzialnością; karcieć; udzielać nagany; reprehendere *Mącz*, *Calep*, *Cn*; damnare, improbare, vituperare *Mącz*, *Calep*, *Cn*; dare vitio *Mącz*, *Cn*; culpare, culpitare, reprobare *Calep*, *Cn*; carbone a. obelo notare, confundere, confutare, criminari, despiciere, despiciari, futare, lacerare, mordere, obtrectare, redarguere, vellicare *Mącz*; elevare, incilare *Calep*; adducere in vituperationem, in crimen vocare a. ducere a. vertere, ponere in culpa a. in vitio a. in crimine *Cn* (583) : Bo fnadz káždy moze temu fproftác Co złe/ ganić/ a przy dobrym zoftác *RejRozpr A2*; *RejKup k6v*; Yessliże kogo wftlyfyzfz komu by fye zdáło/ Ze nie wfztytko doftátiecznie tu fye nápi fáło. Proś niech zárázem nie gáni *GroicPorzRej C4*; *RejWiz 87v*; *RejFig Ee4*; Y nie gańmy komu čás/z dobrą myflą fchodzi *RejZwierc 88*; *OrzRozm 13*; Improbo, Ganię/ niepodoba mi fie/ nie zda mi fie. *Mącz 323d*, 38a, 68c, 77c, 91d, 405d, 478c; *Prot Ev*; iuz to ták w obyczáj wefzło/ iż thego nikt nie gáni/ iáko nie gániono zá ftárych/ kiedy kto chodzil bez vbrániá *GórnRozm Iv*; Powiedáią niektorzy ganięcy/ że więcey iest/ práwi/ tego obiáwiená w písmie níżeli to czo fie wfpomina *SarnUzn C4v*; *RejZwierc 236 [2 r.]*; *CzechEp 80*; Náuczylifmy Plebany y káznodzieie/ áby tę náukę/ o dwu ofobách Sákrámentu/ mocno y śmiele wfzędzie kazáli/ [...] á żadną miárą iedney ofoby nie przyznawáli/ ále gánili iáko rzecz bezbożną *ReszPrz 59*; *KochPieś 34*; *KochWr 41*; Culpo – Ganie, winnuie. *Calep 276a*, 276a, 915a, 1131b [2 r.]; *GórnTroas 74*.

ganić kogo, co (390): *BierEz A4v*, S; *BielŻyw 73*, 88, 125; *LibLeg 11/40v*, 170v; Więczyey tobie nie przyftoi moia miła pani Iż fie w takie plotki wdawałz czo káždy czny gani *RejJóz E8*, E [2 r.], [L3]v; *RejKup i5v*, k5v, k6, q7, l6 (8); *KromRozm I F2*, G2, H, Kv; *MurzNT 51 marg*; I Jeronim ś. zawždy ganiál to, kto by się chciał szczycić consvetudine a do prawdy, kto ją opowiada, nie dać się przywieść

Diar 48; *BielKom* D6v, E5v; *GliczKsiąż* O4; *LubPs* aa3v *marg*; Kthorzy tylko cudze prace wedle fwey głowy zwykli fzaćowác/ á fwoich żadnych nie okázowác/ iż łacwiey cudze gánić/ niż fwoie czynić. *GroicPorz* Bv; Iż iefli małżeńftwá niegánifz między profytym ludem/ tze mułz ie tedy gánifz między flugámi kościoła krześcijánkfiego? *KrowObr* 222, A2v, C4, 60v, 141, 222 (10); ách ma páni miła/ A wfzákeś tu nie dawno ten rozum gániłá/ Ktory podpárt nie bywa roftropnym ćwiczeniem *RejWiz* 90v; Y ktoż gáni náuki kto ich ták vżywa/ Iż z nich y innym ludzyom pożytecznym bywa. *RejWiz* 90v, 11, 39v, 49 [2 r.], 67, 91v; *Leop Prov* 21 *arg*; *OrzList* b [2 r.], e3v, f2v; *RejFig* Aa7v, Cc8, Ee4; bo to iefth ludzka náturá/ wfzyftko gánić/ áby w tym káždy rozumian był/ iż tho lepyey y vmye/ y rozumye. *RejZwierz* A2v, 59; *BibRadz* I 143c *marg*, *Ez* 10 *arg*, *Os* 4 *arg*, 12 *arg* [2 r.], I 458d *marg*, *Mich* 6 *arg* (10); *OrzRozm* I, I3, L4, T3v; Gánili drudzy tę zyemię mowiac/ iż táb żadny dłufo żyw być nie może *BielKron* 40v; Bacząc iá iego powieść a Krześcijánfctwie tym więcey gániłem mu ten lud y ich wiárę *BielKron* 457v, 25, 40v, 46, 186 [2 r.], 198v (15); *GrzegRóżn* I2v [2 r.]; *KochSat* ktv, *KwiatKsiąż* G2v; Aristarchus, Grammátyk tego ymienia który Homerufowe Xięgy gánił. *Mącz* 16a; Critici dicuntur librorum censores et reprehensores, Którzy xięgi fźaczuyá/ gániá *Mącz* 69a, 19e, 39b, 77c, 139d, 210d (11); *OrzQuin* E3; *Prot* A2v, C, C3v, C4v [2 r.], D; *LeopPrzep* a2v, b; *RejAp* 43; *GórnDworz* B, Cv, C8v, E8, F [2 r.] (19); *RejPos* 43v, 70v, 119v, 153, 306, Ooo4v; *BiałKat* 261; O czym Páweł S. do Gálátow ták piłá/ kiedy gánił ty ktorzy Moyzełzowych obrzędow iefzctze byli nieprzeftáli. *KuczKat* 295; Ták fie nam więcz zda gdy fpráwy gániemy/ Iż wfzyfcy rzeká lepiey tho vmiemy. *RejZwierc* 219v, A3v, 91 [2 r.], 158v, 177, 236; *BielSpr* 46v; *WujJud* 91v, 106v, 109, 109v [2 r.], 112 (17); gánimy też Rzymfká náukę o Pokucie *WujJudConf* 91, 43, 80v, 91 [2 r.], 92, 109 (20); *BudBib* b2, b3, Sap 2/12; *WierKróc* B [2 r.], Bv, B3v; *BiałKaz* D2v, D3; *CzechRozm* I8v, 39, 39v, 66, 67 (18); *PapPan* R, Ff3v; *ModrzBaz* 6v, 9, 17, 30, 34v [2 r.] (14); *SkarJedn* 214, 279, 319; *Oczko* 2v, 28v; *SkarŻyw* 89, 93; Władifław Iágeło Krol Polfki podnioł fłufzną woynę ná Władifławá Xiążę Opołfkie/ ktory bárdzo wiele Imion y Zamkow w Polfzcze od Ludwiká Krolá Węgerfkiego y Polfkiego nádanych trzymał/ á Iágełá gánić fobie ważył/ y zwierzchnośći iego niechciał znác *StryjKron* 502; iefł w tym X. K. bárzo ná odpor: gániác fkrętne X. K. bádanie fię o rodzeniu przedwiecznym fyná Bożego. *CzechEp* 220; Y mogł ci by mi iuz X. K. nie mieć zá złe: gdyby fię w tym chciał poczuć/ zem ia gánił/ y gánię ono ich [...] wymyfłone ná niebie bez mátki á ná ziemi bez oycá rodzenie. *CzechEp* 260, 52 [2 r.], 71, 76, 77, 80 [4 r.] (26), *NiemObr* 5, 6, 11, 64, 66 [2 r.] (11); *KochFr* 28, 61, *ReszPrz* 10, 34, 96; Ieślbyfmy fwe męze gániły/ Sobiebyfmy fromotę czyniły. *BielSjem* 6; *PudłFr* [2] [2 r.], 23; *ArtKanc* C18; *GórnRozm* C4, F4, H3v, L4v; *PapUp* F4, G2; *ZawJeft* 38; *ActReg* 102, 128; *Phil* G, G4, K3 [2 r.]; *LatHar* 594; *WujNT przedm* 10, 11 [2 r.], 12, 14, s. 27 (24); *SarnStat* 1274; Przetoż bárzo gánim w kośćiele witánia/ rozmowy *SkarKaz* 609a, 41b, 209b, 385b [2 r.], 420a, 520a; *CiekPotr* 78; *CzahTr* [D]v; *SkarKazSej* 689a, 690b [3 r.], 696b; *KlonWor* 47; Nie gniewayciefz fię profzę moię miłe Pánie/ Ze iá to wálze ftroie w tych Xiążęczkách gánię. *ZbylPrzyg* B4, A3v; Tyś wfkrześlił náfzę fławę/ Ty bowiem pokoie Wyrodnym fmaczne fercom gánifz: y do zbroie Potrzebny chęć pobudzałz *SzarzRyt* C3, Av, C3v. *Cf ganić kogo, co czym; co w kim, w czym; Fraza.*

ganić czego (4): *KrowObr* 228; *BiałKaz* M3v; Poty tedy chćiwość sławy ma być chwaloná/ pokiby fię o cnotę opierálá/ á ízlá zá niá iáko cień zá ciálem. Tego ktoby gánił/ á czego inźzego prágnie/ iedno tego/ ábyłmy niebyli widzeni tákiemi/ iákiemi ieftełmy? *ModrzBaz* 59; *ActReg* 141.

ganić kogo, czego (po przeczeniu) (133): *SeklKat* Zv; *RejKup* k6v, m6v; *KromRozm I* G4, N2 [2 r.], [P2]; *MurzNT* 56; *GliczKsiąż* O6v, O7, P3, P3v; *GroicPorz* c3 [2 r.], nnv; *KrowObr* C4, 60v, 61, 222 [2 r.], 224v [2 r.] (10); *OrzList* f2; *RejZwierc* 53, 74, 77, 120; *BibRadz I* 346a marg; *OrzRozm* L3, Q3v, T3v; *BielKron* 194, 213, 455; *KwiatKsiąż* G2, Q; Hanc faciem ne Momus possit reprehendere, I Momus by ták piękney vrody nie vmiał gánić. *Mącz* 230c; *Prot* B3, C4; A ták mam zá tho iż człowiek bączny wśytko to moię położenie/ y obmowę w dobre obroci/ áni tego gánić będzie/ iżem ia y thu/ y owdzie coźkolwiek śwego przyłóżył *GórnDworz* B6v, C2, F2v, Iv, N5; *RejPos* 162, 306; *KuczbKat* 255; *RejZwierc* B2v, 147, 168 [2 r.]; *WujJud* 43 [2 r.], 106v, 140, 176, 185, 198v, 199; *WujJudConf* 13, 206; *BudBib* b3; *Strum* G3v; *BiałKaz* D3, K; *CzechRozm* 12, 29v, 70v, 71 [2 r.], 72 (11); *ModrzBaz* 6v, 17, 34v, 50, 58 (10); *SkarJedn* 72, 126, 133, 239, 296, 385, D5; ácz w práwdzie/ dnia piérwżégo y wtórégo przy piérwżym pićiu/ nie bárzo ganiém womitu gdyż żołądek czyści *Oczko* 20; *SkarŻyw* 47, 538; *CzechEp* 82, 84, 122; *NiemObr* 8, 72, 176; *KlonŻal* C2; *KochSz* B2v; *PaprUp* E3, G3v; *ZawJeft* 38; *ActReg* 100; *GostGosp* 152; *Phil* S4; To iednák rozumiém/ iż W. M. iefli Trágoedijéy téy Polłkiéy nie pochwalifz/ wdy pracéy méy ganic nie będziefz. *GórnTroas* 5; *LatHar* +5; *WujNT* 63, 97, 98 [2 r.], 233, 298, 439, 782; *SarnStat* 1285; Gdy ferce náłze gánić nas nie będzie: vfność mamy ku Bogu. *SkarKaz* 350b, 385a, b [2 r.], 386a, 456a; *KlonFlis* D3, D3v; *SzarzRyt* A2v.

ganić z czego (2): *LeopPrzep* a3v; Iefce ktobimi zmarłego Pana z ísprawiedliwołci chwalic chcial/ mufial bich mu na to/ to powiedziec/ zebich go ya zniei bich ia bel wnim batzel nieganil *PaprUp* G3v.

ganić komu, czemu (20): Mowilem cy iuz kroć kyla By czie rołpać nierufyla. [...] Choczcie ísprawuie ta pany Czo nam wśytko dobre gany. *RejKup* k5v, aa6v, cc4v; *OrzList* f2v; *BibRadz I* 143c marg; *RejZwierc* 177; *BudBib* b4v; *BudNT przedm* c5; *CzechRozm* 234, 253, 253v; *PaprPan* Ff3v; *SkarJedn* 214; *CzechEp* 80, 82; *ActReg* 141; Niechże nam nie ganią cmyntarzow y kościołow/ y mieyfc do pogrzebow Chrześciójánłkich náznáczonych: gdy ná nie y z trudnościá y z kołztem ciáłá przyaciól náłzych prowadźim. *SkarKaz* 386a; *SkarKazSej* 689a; *KlonWor* 47. Cf *sobie nie ganić*.

ganić prze co (4) : *LibLeg* 11/170v; Gáni Zydy prze ich niewdzięczność *BibRadz Mich* 6 arg; Y tu Pan Pháryzeulfzow nie gani prze ich vczynki dobre *WujNT* 98, 180.

ganić kogo, co czym (7): Drugi lepak słowy íromotnymi ganił go [*Diogenesa*] *BielŻyw* 72; *Mącz* 231d; *CzechRozm* 208; *ModrzBaz* 40; Cnotá to, nie występek gánić złe słowe^m Bożym. *CzechEp* 82 marg, 5 marg; *KochFrag* 22.

ganić kogo, co czym [= za co] (2): Vpomina lud áby fie niebali niebiełkich známion/ áni Bálwánow/ okázuiąc ich nikczemność/ iż nikomu nie niemogá vczynić/ y wielą inych rzeczy gani Bálw(á)ny. *Leop Ier* 10 arg; *CzechRozm* 67.

ganić co w kim, w czym (37): *RejJóz* E7v; *KromRozm I* C3v, Kv, K2v; *KromRozm II* q2, yv; *BibRadz Is* 66 arg; Dáry Boże ganić w ludźioch/ wielki grzech. *OrzRozm* P4tv marg; *KochSat* B3; *OrzQuin* E; Ięft [!] v mnie náuczyciel íście bárzo tani/ Ktory w cudzey ołobie śwoy wyłtępek gani. *Prot* C4v; *RejAp* 42v; *GórnDworz* E7, Iv, Aa2, Hh2v; Czo w kiem ganiłz to w łobie karz. *RejZwierc* 81 marg

[idem] Aaa3; *WujJud* 186, Nn4; *WujJudConf* 189v; Tego wczynku/ dobrego cnotliwego/ y rzeży náfzey poľpolitey dobrze záľžużonego Krolá/ chwalić niemogę/ wiem teľz/ że ich śilá byľo/ y ieľt/ ktorzy to w nim gániam/ y gánili *BiałKaz* K2, K3; *CzechRozm* 67v, 76; *ModrzBaz* 61v [2 r.], 65v; *Oczko* 28v; Iednę tylko rzecz wnim ludzie gánili: iľz drugdy tákie po ľobie wefele pokázowaľ/ iľz kto by go byľ nieznaľ/ nigdy by go zá czľeká tákich cnot peľnego niemiaľ. *SkarŻyw* 325, 589; *CzechEp* 33; *NiemObr* 154; *ReszPrz* 57; Nľewiém co wżdy gánicie w Iędrzeiu Pánowie/ Nie ledá czľek w bieśiedźie/ nie ledá w rozmowie *PudľFr* 57; *GórnRozm* D2v.

ganić w czym [w tym: kogo, co w czym (7), kogo (po przeczeniu) (2)] (9): Zwingliuľá y Oecolámpádiuľá w wyelu rzeczy Luter gáni *KromRozm I* G2, F2; *MurzNT* 56; *GrzegRóżn* 12v [2 r.]; *Mącz* 513a; *Prot* D; Gdybyście (iáko okázuięcie) prawdźiwie wierzyli/ że w tym Sákrámenćie ieľt prawdźiwie P. Chriľtus/ tedybyście w tym Catholikow nie gánili *WujJud* 176; *CzechEp* 80.

cum inf (2): Takieľz y dla odpuľzczenia dobrze czyniľ/ niewiem prze co ganić maćie *WujJud* 108; *LatHar* 198.

Ze zdaniem dopeľnieniowym i przyczynowym [w tym z zapowiednikami: dlatego (2), przeto (2), stąd, w tym; iż (12), że (4)] (16): Swoię niefortunę gańćie/ Iż náczym iecháć nie maćie. *BierEz* A4v; *KromRozm I* G3; *MurzNT* 56; *KrowObr* 228; IEdnego ná bieľiedzie iż zádný gánili *RejFig* Cc8; *BielKron* 46, 203v; Dopieruczkoś w. m. gániľ niektore narody/ y náľze drugie Polaki/ iż náuki zá nic ľobie niemáią *GórnDworz* G7v, K7v; *KuczbKat* 255; *WujJud* 190; *WierKróc* Bv; *Oczko* 2v; *SkarŻyw* [197]; *ActReg* 85; *WujNT* 180.

Fraza: »nie masz (a. byľo) co ganic« (10): A niemas co ganicz yľcie Krzeci mowi wlytko czilćcie. *RejKup* m8v; O Pyetrze piľse Páweľ/ iż byľo co wnim ganić *KromRozm I* C3v; *KromRozm II* q2; *WujJud* 180, 186 marg, Nn4; *Strum* M4v; *BiałKaz* K2; *SkarŻyw* 589; *CzechEp* 33.

Zwrot: »sobie nie ganic« = *być zadowolonym* (1): Nigdy ty ľobye nie gań/ páná ľpokoynego/ Boć ľie rychley doľtanie/ w ľeb zá zuchwáľego. *RejZwierz* 120.

Szeregi: »(częśćią, raz, nie) chwalić (a. pochwalać), (częśćią, raz, ani teź, a (nie), a(1)bo, i, ale (owszem)) ganić« = *quae(dam) laudare, quae(dam) vituperare a. damnare* *Modrz* [szyk 29 : 17] (46): *BielŻyw* 125; *LibLeg* 11/40v; *RejJóz* L[3]v; I zaż mie tak proľtą żoną Rozumies áľbo ľľáloną Aby m czie teraz gányła Com czj ay [!] przet tym chwaliľá *RejKup* ľ6; *BielKom* E5v; *KrowObr* C4, 236v; *RejWiz* 49, 67; *Leop Prov* 21 arg; co mowiá/ to fáľz: co ganiá/ to dobre: co chwala/ to złe *BielKron* 186; *KwiatKsiqz* Q; *Mącz* 231d; *OrzQuin* E3; *GórnDworz* C8v, H7, K3; *RejZwierc* 147, 158v, 168; *WujJud* 109v; *WujJudConf* 206; *WierKróc* B [2 r.]; áby ná Potym gdyby potrebá vkázowaľá/ gotowi byli wlyztkie ľprawy żywotá ludzkiego/ ábo chwalić/ ieľli z cnoty poľzły: ábo ganić [vel probandas... vel improbandas] ieľliby wáde iáką w ľobie miáły. *ModrzBaz* 130v, 17, 61v [2 r.]; *CzechEp* 52 [2 r.], 233; *NiemObr* 6; *KochFr* 61; Ia tedi to otzjm wi iawnie gadacie [...] chwalic y ganic bede/ gdis mi teź iuľz moi ľiwi wlos ynatzei wam ľluzic niedopuľci *Paprup* F4; *ActReg* 128; *Calep* 514a; *LatHar* 198; *WujNT* 837; *JanNKar* D4v; *SkarKaz* 310a, 420a; *CiekPotr* 78; *SkarKazSej* 690b [2 r.]; Chwal przedawáiac/ gań kupuiác *KlonFlis* H2; Prożno chwala y ganiá ten krufzec ľagodny [zľoto]/ Komu Pan Bog daľ rozum/ záwżdy ieľt ľwobodny. *SzarzRyt* C3v. [Ponadto w innych poľázczeniach strukturalnych 14 r.].

»ganić, (albo) karać« (3): Futo, id est Redarguo, Gánię Karzę. *Mącz* 141c, 318b; á tym ťpořobem poddáni będą dobrzy/ y pan/ dáleko naydzie więcey co w nich chwalić/ y nágradzác/ niź ganić/ ábo kárác. *GórnDworz* Hh2v.

»ganić, (a) lżyć« [szyk 3 : 3] (6): Vitiligo, Háńbię/ lżę/ gánię/ vřzcipliwie omawiam. *Mącz* 499d, 500b; *RejAp* 42v; bo ten kto lży/ á gáni/ im to z więtřřą furią czyni/ tym go ludzie zá zřofliwřřego/ á onemu o kim zle mowi/ więtřřego nieprzyiacielá rozumieią *GórnDworz* Dd7; *Calag* 475b; *Calep* 355b.

»napominać, ganić« (1): W tych tedy wřřytkich rzeczách Ezáiař między inemi Proroki był biegleyřřy y pilnieyřřy/ řřczyrze vřřąc prawdy Bořey/ nápomináiąć/ gániąc/ groźąc/ y cieřřąc. *BibRadz* I 353v.

»(nie, ani) ganić, (ani, albo, i) odrzućać (a. odrzucić)« [szyk 19 : 7] (26) : *KromRozm* I G3; *Confuto*, Gánię/ Odrzucam/ Wywrácam ná ręby/ to yeřř okázuyę fářř/ Odpor czynię. *Mącz* 141c; *WujJud* 116v; A ták gánimy y odrzucamy wřřyřřki niezbořne y wřřeteczniki/ ktorzy opowiedánie řářřki Páńřkiey dáremney/ lekkomyřřlnie vwaźáiąć zwykli mowić *WujJudConf* 91, 80v, 91, 114v, 116v, 170, 214v; Ale chwáły Bořey prawdziwey duchowney nie odrzucáľ/ áni ganiľ *CzechRozm* 72, 12, 71v, 72v, 76, 80 (9); *CzechEp* 122, 289; Incilo – Odrzuczám, ganię. *Calep* 520a; *WujNT przedm* 14, s. 63, 64, 733.

»ganić i pořadzác« (1): Y ia w tym piřaniu řwoim/ przywióđłem wiele řentency z oycow dawnieyřřyřřy/ ktorzy wiáre Pápieřřką gánią/ y pořadzáią. *NiemObr* 175.

»potępiać, (i) ganić« [szyk 3 : 2] (5): *Mącz* 77b; *WujJudConf* 215; á ktore ořoby/ y rzeczy ten Kořćioľ Rzyřřřki gáni y potępia/ oni teřř y zá zgánióne y potępioné máią *SkarJedn* 319; Damno – Potępiám, ganie, gardze. *Calep* 287a; *WujNT* 726.

»(ani) ganić i (ani) przymawiać« (2): tákich ia thedy áni gánię/ áni im nigdy przymawiam. Ale gánię y przymawiam tym wřřytkim co przeciw woley Bořey [...] řkáźenie vřřnáli *CzechEp* 82.

»ganić i psowác« (5): I niewřřtydaľeř řie thego nápiřác [...] iákborych ia miał ganić y přowác/ tę wřřtáwę wářřę *KrowObr* 228, 228; Mřřą s. řřátan z řwemi Miniřřtry gani y přuie. *WujJud* 231 marg [*idem* Mm6], 231, Mm6.

»ganić, (i) sromocić (a. zasromawác)« [szyk 4 : 1] (5): A ták obatz pierwey dobrze/ co mařř gánić/ áľbo co mařř chwalić/ ábyřř Duchá řwiętego nie gániľ/ y nie řromoćiľ á Duchá zľęgo nie chwaliľ *KrowObr* C4, A2v, 141, 228v; *Confundo* etiam significat, Zářřomawam/ Gánię kogo. *Mącz* 139d.

»(nie) ganić, (ani, i, albo) strořować« [szyk 10 : 1] (11): *BielKron* 213; *CzechRozm* 39; Tedy ia/ to tylko ná to mowię: iź znác že I. M. X. K. nie řwymy tám oczymá pátrzał: gdyřř mi to przyczyta za wyřřtepek/ co ia tám borzę/ y iáko rzecz řpřofná gánię y řtrořuię *CzechEp* 221, 76, [386]; *NiemObr* 5, 11, 66 [2 r.]; We wřřytkim tym řtrořowaniu pilnie obácź/ iź Pan Zbáwićiel nářř nigdy řadnego káplaná nie gániľ/ áni řtrořowaľ dla řřanu ięgo *WujNT* 98, 837.

»ganić i s(z)kalowác« [szyk 1 : 1] (2): Ktorą prypowieřř Plutárch řřkáľuię y gáni *GórnDworz* B; Trefiłem z przygody ná Zydzy: z ktorimi gdym mowić pocźáľ/ wnet řie zemná w rzecz wdáli/ bárzo mi wiáre řwá záľecáiąć: á inřře wřřyřřtkie [...] gániąc y řkáľuiąc. *CzechRozm* 67.

»(nie) ganić i (ani) zakazować« (4): *RejPos* 162; *CzechRozm* 253v; GDy Pan IEZVS mowi tey wdowie/ nie płacz: nie gáni ani zákázuie plákánia nád vmárłym. *SkarKaz* 385a, 385b.

»(nie) ganić a (ale owszem) zalecać« [szyk 3 : 2] (5): Záleca pracą oycá ich Iakobá/ á gáni złościwe chytrołci ich. *BibRadz* I 458d *marg*; *CzechRozm* 67, 67v; Káždemu przystoi słowem Bożym złe gánić á dobre zálezác. *CzechEp* 5 *marg*; *NiemObr* 72.

»ganić, (i) (z)hańbić« [szyk 7 : 1] (8): *BielKom* D6v; *OrzList* e3v; Obelo notare, Gánić/ Hánić y odrzucić. *Mącz* 256b, 210d, 478c; ponieważ/ nie w mnieyŝzey nienawiści iefes v wŝytkich/ nikiżemności twoiey ŝwiádomych/ ktorziby cię táiemnemi myślámi gánili/ hánibili [*qui te tacitis cogitationibus condemnent*] *ModrzBaz* 40; Tymże obyczáiem możećie infze kázde wiáry y náuki chrzeŝćijáńŝkiej ártykuły/ iáko ná probierzu złotniczým kámieniu/ złotá probowác/ gdy co tákowego/ co koŝcioł wczý/ kácerze teráźnieyŝy/ gánić y hánić będą *ReszPrz* 34, 57.

»ganić, znieważać« (1): Bo on nietylko wczýnki dobre odrzucał/ iákoby ku doŝtápieniu zbáwienia niepotrzebne/ ále ie teŝ y gánił/ znieważał/ twierdzác to/ że wŝyŝtkie wczýnki káždego człowieká/ by teŝ naylepfze/ grzechámi ŝá *WujJud* 109.

2. *Zaczepiać, zaskarżać wyrok, pozywać do Sądu; improbare Mącz; accusare Cn* (2) : Testamentum improbare, Gánić/ kázić. *Mącz* 324a.

ganić co (1): *SarnStat* 1282 *cf Szereg*.

Szereg: »trybować i ganić« (1): Potrzećie dopiéro pozew tribuią y gánią. *SarnStat* 1282.

Synonimy: 1. *hańbić, karać, lżyć, napominać, potępiać, przymawiać, psować, sromocić, strofować, szkalować, ważyć*.

Formacje współrdzenne: *naganić, poganić, przyganić, zganić; przeganiać, przyganiać*.

Cf GANIĄCY, GANIENIE, GANION